JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

TAARIFA KWA UMMA

TATHMINI YA SAFARI ZA MABASI KWA RATIBA ZA USIKU KWA KIPINDI CHA KUANZIA TAREHE 01 OKTOBA - 06 NOVEMBA 2023

Ndugu Wanahabari, Serikali ya Awamu ya Sita inayoongozwa na Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan, Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, ina dhamira ya kweli ya kuimarisha shughuli za uchumi wa Wananchi wake wote wa maeneo ya mijini na vijijini kwa kuboresha miundombinu ya usafiri pamoja na vyombo vya usafiri wa umma kwa lengo la kuchochea shughuli za kiuchumi, kijamii na kuongeza mchango wa Sekta Binafsi kwenye kuchangia pato la Taifa.

Mtakumbuka kwamba, mnamo tarehe 28 Juni, 2023, Mhe. Kassim Majaliwa Majaliwa, Waziri Mkuu wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, wakatia akiahirisha Mkutano wa 11 wa Bunge la 12 la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, jijini Dodoma, alitoa tamko la maamuzi ya Serikali kuondoa zuio la mabasi kusafiri kwa saa 24. Hatua hii ya Serikali ilizingatia maoni ya wadau mbalimbali wakiwemo Wabunge, wamiliki wa mabasi, madereva wa mabasi, wasafiri, wafanya biashara na wananchi kwa ujumla. Aidha, Waziri Mkuu alielekeza Wizara ya Mambo ya Ndani ya Nchi ishirikiane na Wizara ya Uchukuzi kuweka utaratibu wa safari hizo.

Ndugu Wanahabari, Mtakumbuka kwamba, Mhe. Jumanne Sagini, Naibu Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi, na Mwenyekiti wa Baraza la Taifa la Usalama Barabarani, tarehe 29 Septemba, 2023, alitoa taarifa ya kuanza kwa safari za mabasi kwa saa 24, kuanzia tarehe 1 Oktoba, 2023. Taarifa hii ya Mhe. Sagini, ilitolewa baada ya Wizara ya Mambo ya Ndani ya Nchi na Wizara ya Uchukuzi kukamilisha maandalizi na taratibu za kuzingatiwa kwa wasafirishaji watakaotaka kutoa huduma za safari za usiku (saa 24). Hivyo, wasimamizi wa utekelezaji wa maamuzi haya ya Serikali ni LATRA na Jeshi la Polisi, Kikosi cha Usalama Barabarani.

Ndugu Wanahabari, Kabla ya Serikali kutangaza kuanza kwa ratiba za usiku tarehe 1 Oktoba, 2023, LATRA ilikutana na watoa huduma (wamiliki wa mabasi) wakiongozwa na Chama cha Wamiliki wa -TABOA, tarehe 7 Septemba, 2023 na kukumbushana kuzingatiwa kwa Sheria, Kanuni na Taratibu zitakazotolewa wakati wa kuanza kwa safari za saa 24. LATRA ilipokea maoni ya wadau hawa muhimu (TABOA na wasio wanachama wa TABOA) katika kukamilisha taratibu zilizotangazwa na Mhe. Sagini, Naibu Waziri wa Mambo ya Ndani, na Mwenyekiti wa Baraza la Taifa la Usalama Barabarani.

Miongoni mwa mambo muhimu tuliyokumbushana ambayo pia yameelekezwa kwenye Sheria ya Mamalaka ya Udhibiti Usafiri Ardhini, Sheria za Usalama Barabarani pamoja na Kanuni za Huduma za Usafiri wa Umma ni pamoja na kuhakikisha;

(i) mabasi yameuganishwa kwenye mfumo wa Kufuatilia Mwenendo wa Magari (VTS);
(ii) madereva wamesajiliwa kwenye mfumo wa utambuzi na kutumia kitufe cha utambuzi (i button);
(iii) kuwa na madereva wawili kwa mabasi yafanyayo safari za masafa marefu zaidi ya kilomita 700;
(iv) kutumia Tiketi Mtandao na Orodha ya Abiria Wanao Safiri (Manifesti) iwe inatolewa kwa njia ya Kielektroniki;
(v) kuzingatia ukomo wa mwendokasi (speed) kwa mujibu wa Sheria na Kanuni na;
(vi) Mizigo ya abiria kuwekwa tagi za utambulisho

.

Ndugu Wanahabari, Hadi kufikia tarehe 06 Novemba, 2023 Mamlaka imetoa ratiba za usiku kwa mabasi 246 kwa kampuni/ wasafirishaji 46 na kwa jumla ya njia 26 zinazoanzia jijini Dar es Salaam. Tafsiri hii inaonesha kunamwitikio mkubwa wa safari za usiku. Kwa ujumla, usafiri wa mabasi kwa saa 24 unaungwa mkono na watumia huduma walio wengi na inaboresha shughuli za kijamii na kiuchumi.

Hata hivyo, katika kufuatilia mwenendo wa utoaji huduma kwa kutumia nyenzo mbalimbali zikiwemo, Mfumo wa VTS, ratiba za mabasi, ukaguzi wa maeneo mbalimbali, yafuatayo yamebainika:

(i) mabasi yameuganishwa kwenye VTS lakini baadhi zimekuwa hazitumi taarifa kabisa, zikituma taarifa kwa kurukaruka na kuchezewa kwa mfumo (VTS);

(ii) madereva kubainika kutotumia i-button, pengine hawajasajiliwa, wanasafiri dereva mmoja kwa basi, au wanaenda safari ya usiku na kurudi mchana bila kupumzika vya kutosha;

(iii) kuwepo vituo vya ukaguzi wa safari ndefu na ubadilishanaji wa madereva lakini kukosekana kwa taarifa ya ubadilishanaji ambao tungeuona pia kwa i-button;

(iv) kutumia Tiketi Mtandao bila kutoa Orodha ya Abiria Wanao Safiri (Manifesti) na kuwapatia Jeshi la Polisi kwa mujibu wa Sheria na Kanuni zilizopo;

(v) mabasi mengi yamebainika kusafiri kwa mwendo kasi wakati wa usiku kuliko mchana, jambo ambalo ni hatari kwa abiria, chombo cha usafiri na watumiaji wengine wa barabara; na;

(vi) wahudumu wa mabasi mengi hawaweki tagi za utambulisho kwenye mizigo ya abiria hususan zinazowekwa kwenye buti. Hivyo, tumekuwa tukipokea malalamiko kila wiki ya kupotelewa mzigo.

Ndugu Wanahabari, Tathmini yetu imebaini kwamba zaidi ya 98% ya mabasi yote yanatumia mfumo wa Tiketi Mtandao, lakini, taarifa za abiria haziingizwi ipasavyo ikiwemo kutoacha orodha ya abiria (manifest) kwenye vituo vya kuanzia safari.

Kati ya mabasi 246 mabasi 197 sawa na 80% ya mabasi yanaendwa mwendo kasi kati ya kilometa 86-89 kwa saa na 09% wanaendesha mwendokasi kati ya kilometa 90 – 103 kwa saa, ambapo LATRA na Jeshi la Polisi tumechukua hatua zifuatazo:

(i) mabasi yaliyokamatwa kwa mwendo kasi na kuchezea mfumo wa VTS ni 759;

(ii) Mabasi yaliyopewa onyo ni 723;

(iii) mabasi yaliyositishiwa leseni zao mapaka Mamlaka itakapo jiridhisha kuwa wamebadilika ni 36. Kampuni zilizoongoza katika kuchezea mfumo wa VTS na mwendokasi ni kampuni ya Kapricon ambapo jumla ya mabasi 09 yalifungiwa, Abood Bus (mabasi 02), Dar Express (mabasi 02) na kampuni 23 zilifungiwa basi moja moja.

(iv) madereva waliofungiwa kwa kuchezea mfumo ni 10;

(v) madereva walioandikiwa faini kwa makosa ya mwendokasi ni 666;

(vi) madereva waliofikishwa mahakamani ni 32; na

(vii) madereva walio onywa ni 50.

Ndugu Wanahabari, Orodha ya mabasi yaliyositishiwa leseni na madereva waliofungiwa imeambatishwa na taarifa hii (Angalia Kiambatisho A na B). Wananchi na watoa huduma wanakumbushwa kutimiza wajibu wao na kuzingatia Sheria, Kanuni na Taratibu ili kuendana na azma ya Serikali ya kuruhusu utoaji huduma kwa saa 24. Uzingatiaji huo wa sheria, ni kwa mujibu wa Sheria ya Mamlaka ya Udhibiti Usafiri Ardhini (LATRA) Sura ya 413, na Sheria ya Usalama Barabarani Sura ya 168 na Kanuni zake.

Madereva hawa hawaruhusiwi kuendesha gari lolote kwa kipindi chote cha kutumikia adhabu. Baada ya kutumikia adhabu, ili kurejeshewa madaraja ya leseni zao, dereva atalazimika kuzingatia matakwa ya Sheria ya Usalama Barabarani Sura ya 168 kifungu cha 23 na kifungu cha 28(6).

Ndugu Wanahabari, Baada ya kumaliza kutumikia adhabu, Dereva atatakiwa kuomba kufunguliwa na Ofisi ya Kamanda wa Kikosi cha Usalama Barabarani ambapo kabla ya kufunguliwa atalazimika kutahiniwa ili kupimwa uwezo wake kwenye taaluma ya udereva. Na iwapo atafaulu atarejeshewa madaraja ya leseni yake kama atatetea sifa ya kuendelea kumiliki madaraja hayo.

Asanteni Sana

Imetolewa na :

....	....
CPA Habibu J. Suluo	SACP Ramadhani Ng'anzi
MKURUGENZI MKUU	**KAMANDA WA POLISI**
MAMLAKA YA UDHIBITI USAFIRI ARDHINI	**KIKOSI CHA USALAMA BARABARANI**

09 NOVEMBA, 2023

Kiambatisho A: Orodha ya Mabasi Yaliyositishiwa Leseni

NA.	TAREHE YA KUFUNGIA	NAMBA YA USAJILI	JINA/KAMPUNI	NJIA	SABABU YA KUSITISHA LESENI
1	18/10/2023	T819 DXJ	Abood Bus Service	Dar es Salaam -Bukoba	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
2	19/10/2023	T901 DKY	Abood Bus Service	Dar es Salaam -Tabora	Kuchezea mfumo
3	18/10/2023	T872 DPA	Aiman Munir Abdalah	Dar es Salaam - Nanjilinji	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
4	17/10/2023	T562 CAP	Antonia Zakaria	Mwanza - Musoma	Kutotuma taarifa
5	18/10/2023	T445 DCW	Basil Blasto Makundi	Dar es Salaam - Turiani	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
6	16/10/2023	T126 DKW	Batco Safari	Mwanza - Ngerengere	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
7	02/10/2023	T154 CYZ	Burudani Express	Dar es Salaam- Lushoto	Kuchezea mfumo
8	02/10/2023	T652 DPM	Dar Express	Dar es Salaam - Tarakea	Kutotuma taarifa
9	04/10/2023	T899 EDQ	Dar Express	Dar es Salaam- Karatu	Kuchezea mfumo
10	30/10/2023	T193 DZU	Frester Investment	Dar es Salaam- Bukoba	Kuchezea mfumo
11	16/10/2023	T798 DPP	Hajee Safaris LTD	Dar es Salaam - Handeni	Kutotuma taarifa
12	09/10/2023	T204 DQB	JM Couriers LTD	Dar es Salaam- Kiomboi	Kuchezea mfumo
13	19/10/2023	T728 EBJ	Johanvia Investment	Dar es Salaam - Musoma	Kuchezea mfumo
14	20/10/2023	T473 CJN	Joseph M Mwita	Tabora - Mbeya	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
15	02/10/2023	T131 DRE	Kapricon	Dar es salaam- Musoma	Kuchezea mfumo
16	05/10/2023	T607 DJR	Kapricon	Dar es Salaam- Musoma	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
17	05/10/2023	T835 DUJ	Kapricon	Dar es Salaam- Musoma	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
18	05/10/2023	T564 DRE	Kapricon	Dar es Salaam- Arusha	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
19	05/10/2023	T605 DJR	Kapricon	Dar es Salaam- Mwanza	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
20	05/10/2023	T612 DJR	Kapricon	Dar es Salaam- Mwanza	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
21	17/10/2023	T258 DHM	Kapricon	Arusha- Kigoma	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
22	17/10/2023	T290 DAJ	Kapricon	Dar es Salaam - Arusha	Kutuma taarifa kwa kurukaruka

NA.	TAREHE YA KUFUNGIA	NAMBA YA USAJILI	JINA/KAMPUNI	NJIA	SABABU YA KUSITISHA LESENI
23	17/10/2023	T688 DPS	Kapricon	Shinyanga Tanga	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
24	19/10/2023	T186 DGD	Kimotco Intertrade Company LTD	Arusha - Njombe	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
25	10/10/2023	T110 DLV	Masalu High Class	Mwanza- Moshi	Kuchezea mfumo
26	17/10/2023	T674 DEN	Nassoro Athumani Sungata	Itigi - Mwanza	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
27	19/10/2023	T853 DUW	Simba Mtoto	Dar es Salaam - Tanga	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
28	19/10/2023	T345 DXJ	Super Feo	Tunduru - Mbeya	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
29	02/10/2023	T230 BRJ	Takbir Logistics Company LTD	Mwanza- Kigoma	Kuchezea mfumo
30	09/10/2023	T994 DQT	Tashriff Trans	Dar es Salaam - Tanga	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
31	02/10/2023	T377 CAX	Tokyo Takara	Dar es Salaam- Masasi	Kuchezea mfumo
32	30/10/2023	T275 DXW	Travel Partner Limited	Dar es Salaam - Bukoba	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
33	02/10/2023	T98O DPZ	Tungi Express	Mwanza - Mutukula	Kutuma taarifa kwa kurukaruka
34	30/10/2023	T362 EED	Ubaruku Constraction Company	Dar es Salaam -Ubaruku	Kuchezea mfumo
35	02/10/2023	T956 DDH	Yehova Yire	Bukoba -Kigoma	Kutotuma taarifa
36	20/10/2023	T361 ALU	Zube Trans	Mwanza- Ngara	Kutotuma taarifa

Kiambatisho B; Orodha ya Madereva Waliofungiwa Leseni

NA	PICHA YA DEREVA	TAARIFA ZA DEREVA NA SABABU YA KUFUNGIWA
01		**JINA:** AHMED SALUM SALAMA **NA. YA LESENI:** 4001424109 **KAMPUNI:** JOHANVIA INVESTMENT LTD Amefungiwa leseni ya udereva kwa kipindi cha mwezi mmoja kuanzia tarehe 24 Oktoba, 2023 hadi 23 Novemba, 2023 kwa kosa la kuchezea kifaa cha Kufuatilia Mwenendo wa Magari (VTD) na kusababisha mfumo wa VTS wa gari Na. **T728 EBT** kushindwa kufanya kazi wakati wote wa safari.
02		**JINA:** JUMAA SEIF NASSORO **NA. YA LESENI:** 4000190738 **KAMPUNI:** KIMBINYIKO Amefungiwa leseni ya udereva kwa kipindi cha mwezi mmoja kuanzia tarehe 09 Oktoba, 2023 hadi 08 Novemba, 2023 kwa kosa la kuendesha basi kwa mwendo hatarishi. Kati ya Septemba 19-20, 2023 aliendesha basi Na. **T462 DQG** kwa mwendokasi hadi kilomita 91 kwa saa.

<table>
<tr>
<td>03</td>
<td> </td>
<td>JINA: JUMA RAMADHANI MBEGA
NA. YA LESENI: 4002956665
KAMPUNI: MONGE M. KAHONGE

Amefungiwa leseni ya udereva kwa kipindi cha miezi miwili kuanzia tarehe 10 Oktoba, 2023 hadi 09 Desemba, 2023 kwa kosa la kuchezea kifaa cha Kufuatilia Mwenendo wa Magari (VTD) na kusasabisha mfumo wa VTS wa gari Na. T148 DYR kushindwa kufanya kazi wakati wote wa safari.</td>
</tr>
<tr>
<td>04</td>
<td> </td>
<td>JINA: PAULO SAMSON WAMBURA
NA. YA LESENI: 4000242471
KAMPUNI: MACHAME EXPRESS

Amefungiwa leseni ya udereva kwa kipindi cha mwezi mmoja kuanzia tarehe 09 Oktoba, 2023 hadi 08 Novemba, 2023 kwa kosa la kuendesha basi kwa mwendo hatarishi.

Kati ya Septemba 19-20, 2023 aliendesha basi Na. T772 EDY kwa mwendo hatarishi hadi kilomita 100 kwa saa.</td>
</tr>
<tr>
<td>05</td>
<td> </td>
<td>JINA: IZACK VIANI VELATA
NA. YA LESENI: 4000386035
KAMPUNI: HAPPY NATION EXPRESS

Amefungiwa leseni ya udereva kwa kipindi cha mwezi mmoja kuanzia tarehe 09 Oktoba, 2023 hadi 08 Novemba, 2023 kwa kosa la kuendesha basi kwa mwendo hatarishi.

Kati ya Septemba 19-20, 2023 aliendesha basi Na. T523 DUH kwa mwendokasi hadi kilomita 90 kwa saa.</td>
</tr>
</table>

06		**JINA:** PATRICK MAMFERE SHOO **NA. YA LESENI:** 4005231398 **KAMPUNI:** IMANI PETER SHOO Amefungiwa leseni ya udereva kwa kipindi cha mwezi mmoja kuanzia tarehe 05 Oktoba, 2023 hadi 06 Novemba, 2023 kwa kosa la kusababisha ajali ya pikipiki na kusababisha madhara kwa dereva wa pikipiki na abiria wake.
07		**JINA:** JUMA SALUM KIKWEMBE **NA. YA LESENI:** 4000141727 **KAMPUNI:** SAIBABA EXPRESS Amefungiwa leseni ya udereva kwa kipindi cha miezi sita kuanzia tarehe 28 Oktoba, 2023 hadi 28 April, 2024 kwa kosa la kuendesha basi kwa mwendo hatarishi. Mnamo Oktoba 24, 2023 aliendesha basi Na. **T973 AVW** kwa mwendo hatarishi hadi kilomita 112 kwa saa.
08		**JINA:** ISMAIL YAHYA MARIJANI **NA. YA LESENI:** 4001058860 **KAMPUNI:** KWAYA KUU RUANDA MORAVIAN Amefungiwa leseni ya udereva kwa kipindi cha miezi sita kuanzia tarehe 28 Oktoba, 2023 hadi 28 April, 2024 kwa kosa la kuendesha basi kwa mwendo hatarishi. Kati ya Septemba 19-20, 2023 aliendesha basi Na. **T725 ECC** kwa mwendokasi hadi kilomita 113 kwa saa.

09		**JINA:** EMANUELY ERIUD MSYANI **NA. YA LESENI:** 4001722237 **KAMPUNI:** BAHARI GROUP Amefungiwa leseni ya udereva kwa kipindi cha miezi sita kuanzia tarehe 28 Oktoba, 2023 hadi 28 April, 2024 kwa kosa la kuendesha basi kwa mwendo hatarishi. Mnamo Septemba 5, 2023 aliendesha basi Na. **T855 DYG** kwa mwendokasi hadi kilomita 121 kwa saa.
10		**JINA:** MICHAEL MAXIMILIAN KITENGULE **NA. YA LESENI:** 4000379563 **KAMPUNI:** FRESTER INVESTMENT LTD Amefungiwa leseni ya udereva kwa kipindi cha mwezi mmoja kuanzia tarehe 10 Oktoba, 2023 hadi 11 Novemba, 2023 kwa kosa la kuendesha basi kwa mwendo hatarishi. Kati ya Septemba 19-20, 2023 aliendesha basi Na. **T348 DUH** kwa mwendo hatarishi hadi kilomita 100 kwa saa.